

PARTICULARITĂȚILE APARIȚIEI NECROZEI ASEPTICE DE CAP FEMURAL DUPĂ COVID-19

Andrei Pantaz¹, Diana Oală^{1,2}

Conducător științific: Diana Zagadailov^{1,2}

¹Institutul de Medicină Urgentă,

²Catedra de Radiologie și Imagistică, USMF „Nicolae Testemițanu”.

Introducere. Necroza aseptică de cap femural (NACF) este un tip de osteonecroză, de etiologie vasculară ce duce la ischemia capului femural. S-a observat o creștere a numărului de pacienți internați în secțiile traumatologice diagnosticați cu necroza aseptică de cap femural, în special după pandemia de Covid-19. **Scopul lucrării.** Evaluarea particularităților apariției necrozei aseptice de cap femural după infecția COVID-19. **Materiale și metode.** S-a efectuat un studiu retrospectiv a 150 de fișe medicale diagnosticați cu NACF (conform criteriilor imagistice Ficat și Arlet) și anamneză de Covid-19 suportat, internați în secțiile specializate, pentru efectuarea artroplastiei totale de șold, Spitalul clinic de traumatologie și ortopedie, Chișinău, în perioada 2021-2023. **Rezultate.** S-au inclus 120 de bărbați (80%) și 30 de femei (20%). Vârsta medie - 46de ani. Gradele diagnosticului de NACF (criteriile Ficat și Arlet): grad II - 24 pacienți (16%); grad III - 55 pacienți (36,6%); grad IV - 71 pacienți (47,3%). Stadiile de severitate Covid-19 (*National Institute of Health 2023*): asimptomatic - 20 pacienți (13,3%); ușor - 33 pacienți (22%); moderat - 45 pacienți (30%); sever - 46 pacienți (30,6%); critic - 6 pacienți (4%). Tratamentul antiinflamator administrat în Covid-19: glucocorticosteroizi - 60 pacienți (40%); antiinflamatoare nesteroidiene - 48 pacienți (32%); fără tratament - 42 pacienți (28%). În stadiile severă și critică - 96.2 % pacienți și stadiul moderat - 22,2% pacienți au administrat glucocorticosteroizi. **Concluzie.** În urma studiului s-a determinat o implicare majoră a pandemiei de Covid-19 în instalarea NACF, în special s-a observat că administrarea glucocorticosteroizilor în tratamentul Covid-19 a jucat un rol decisiv. **Cuvinte-cheie.** Necroza aseptica de cap femural, Covid-19, glucocorticosteroizi.

THE FEATURES OF ASEPTIC NECROSIS OF THE FEMORAL HEAD AFTER COVID-19

Andrei Pantaz¹, Diana Oală^{1,2}

Scientific advisor: Diana Zagadailov^{1,2}

¹Institute of Emergency Medicine,

²Department of Radiology and Imaging, *Nicolae Testemițanu* University.

Introduction. Aseptic necrosis of the femoral head (ANFH) is a type of osteonecrosis with vascular etiology that leads to ischemia of the femoral head. There has been an increase in the number of patients admitted to traumatology departments diagnosed with aseptic necrosis of the femoral head after the Covid-19 pandemic. **Objective.** Evaluation of the specific features of the occurrence of aseptic necrosis of the femoral head after Covid-19 infection. **Materials and methods.** A retrospective study was conducted on 150 medical records diagnosed with ANFH (according to Ficat and Arlet imaging criteria) and history of Covid-19, who were admitted in specialized departments for total hip arthroplasty at the Clinical Hospital of Traumatology and Orthopedics, Chisinau, over the period 2021-2023. **Results.** Was included 120 men (80%) and 30 women (20%). The average age - 46 years. The stages of ANFH diagnosis at admission: stage II - 24 patients (16%); stage III - 55 patients (36.6%); stage IV - 71 patients (47.3%). Severity stages of Covid-19 (*National Institute of Health, 2023*): asymptomatic- 20 patients (13.3%); mild- 33 patients (22%); moderate- 45 patients (30%); severe - 46 patients (30.6%); critical - 6 patients (4%). The anti-inflammatory treatment administered for Covid-19: glucocorticosteroids - 60 patients (40%); non-steroidal anti-inflammatory - 48 patients (32%); without treatment - 42 patients (28%). In the severe and critical stages - 96.2 % patients and at the moderate stage - 22.2% patients administered glucocorticosteroids. **Conclusion.** The study determined a significant involvement of the Covid-19 pandemic in the development of ANFH, particularly highlighting that the administration of glucocorticosteroids in the treatment of Covid-19 played a decisive role. **Keywords.** Aseptic necrosis of the femoral head, Covid-19, glucocorticosteroids.